

Tato práce se zabývá jazykovou a z ní vyplývající kulturní problematikou čamského minoritního etnika, které žije ve středním a jižním Vietnamu. V této oblasti vytvořili Čamové v období 2. – 15. století vlastní hinduisovaný stát se svébytnou kulturou. Čamský jazyk považujeme za základní problém při hledání identity a integraci tohoto etnika do současné multietnické společnosti jak ve Vietnamu, tak v širším rámci celé oblasti jihovýchodní Asie. Práce je rozdělena na dvě základní části: první z nich se zabývá charakteristikou čamského jazyka, kdy se naše pozornost zaměřila především na čamské dialekty a typologickou klasifikaci. Druhá část se týká současné pozice čamštiny ve Vietnamu, oficiálního a reálného přístupu k této problematice, bilingvních čamských jmen a čamských literárních tradic.

Zájem o čamštinu se datuje zhruba od poloviny 19. století; po jeho prvním popisu, který provedl John Crawfurd, se jím dlouhou dobu zabývali francouzští lingvisté z EFEO. Na základě uvedených výzkumů uvádíme v této práci genealogickou klasifikaci čamštiny. Velkou pozornost jsme věnovali čamským dialektům, zejména v návaznosti na religiozní problematiku.

V zásadě lze říci, že v současné době v čamštině rozeznáváme dva hlavní dialekty: východní a západní, a to na základě jednak geografického rozmístění Čamů – areál, který obývají, není kompaktní, jednak jejich náboženské příslušnosti. Východní Čamové žijí na východním pobřeží Vietnamu převážně v provinciích Bnh Thuan a Ninh Thuan a jsou převážně vyznavači hinduistických nábožensví (Chăm Ba-la-môn), žije zde však také malá enkláva čamských muslimů Bani. Dialekt této oblasti vždy byl a je dosud považován za základ standardního čamského jazyka, který je však v dnešní době značně ovlivněn vietnamštinou. Druhou skupinu tvoří západní Čamové, kteří žijí v provincii An Giang při hranici s Kambodžou, a jsou ortodoxními muslimy (Chăm Islam, Chăm Hôì Giáo). ...